

264. Nowe stanowiska rzadkich gatunków *Cerambycidae* i *Buprestidae* (Coleoptera) w Polsce *

New records of rare species of *Cerambycidae* and *Buprestidae* (Coleoptera) from Poland

KEY WORDS: *Coleoptera*, *Cerambycidae*, *Buprestidae*, records, Central Poland.

W pracy prezentowane są wyniki połowów chrząszczy z rodziny kózkowatych (*Cerambycidae*) i bogatkowatych (*Buprestidae*) w centralnej części Polski. Okazy poławiano w miejscowościach zlokalizowanych na Wyżynie Małopolskiej (Białobrzegi ad Radom) oraz Nizinie Mazowieckiej (Chojnów ad Piaseczno, Szczaki ad Piaseczno, Warszawa).

Acmaeops septentrionis (THOMSON)

– Białobrzegi (UTM: DC92). Imagines wyhodowano z larw zebranych 28 III 1998 i poczwerek zebranych 26 IV 1998 z żerowisk pod korą odziomkowej części pnia i nabiegów korzeniowych stojącego, martwego świerka. Chodniki larwalne nie naruszały drewna i wypełnione były zbitą mączką barwy ciemnobrunatnej, pochodzącą z kory. Kolebka poczwarkowa stanowiła fragment chodnika larwalnego otoczony ubitą mączką. W warunkach laboratoryjnych (temperatura pokojowa) poczwarki z larw uzyskano po 1 – 2 dniach, zaś imagines wylęgały się po dalszych 5 dniach.

W Polsce gatunek ten wykazuje borealno-górski typ rozszedlenia i znany jest tylko z pięciu krain, z Wyżyny Małopolskiej dotąd nie notowany (BURAKOWSKI i in. 1985: Kat. Fauny Polski, XXIII, 15: 47-48).

Semanotus undatus (L.)

– Białobrzegi (DC92), 2 I 1998, 1 ex. wyhodowano z larwy znalezionej w kolebce poczwarkowej w drewnie dolnej części pnia stojącego, martwego świerka. W laboratorium poczwarkę uzyskano 25 II 1998, zaś wylęg imago nastąpił po dalszych 17 dniach.

Gatunek ten jest rzadko notowany w Polsce, znany tylko z kilku stanowisk, zaś na Nizinie Mazowieckiej wykazany z Puszczy Kozienickiej (MIŁKOWSKI, GÓRSKI 1995: Wiad. Entomol., 14: 253-254). Gatunek nowy dla Wyżyny Małopolskiej.

Leiopus punctulatus (PAYKULL)

– Chojnów (EC06), 11 V 1990, 1 ex. znaleziono na odłamanym konarze osiki.
– Białobrzegi (DC92) i Szczaki (DC96), kilka exx. wyhodowano z poczwerek znalezionych 6–8 V 1995 pod korą konarów osiki.

Gatunek dotychczas nie wykazywany z Niziny Mazowieckiej, ani z Wyżyny Małopolskiej.

Phaenops formaneki JAKOBSON

– Warszawa - rez. „Las Bielański” (DC99), 1 ex. wyhodowany z larwy znalezionej 24 III 1986 w kolebce wygryzionej w drewnie konaru sosny.
– Białobrzegi (DC92), 2 exx. wyhodowane z larw znalezionych 8 III 1997 w drewnie gałęzi z korony sosny.

Gatunek znany z południowej i środkowej części Polski (GUTOWSKI i in. 1992: Prace IBL, nr 736: 1-77.), wykazywany z pojedynczych stanowisk.

Poecilnota variolosa (PAYKULL)

– Chojnów (EC06), 21 IV 1994, kilka larw znaleziono pod korą martwego konaru osiki ze złamanej szczytowej części drzewa. W hodowli poczwarkę uzyskano po 7 dniach, zaś imago wylęzło się po dalszych 14 dniach. W warunkach naturalnych znaleziono poczwarkę 12 V 1994 w kolebce wygryzionej płytko pod powierzchnią drewna.

Gatunek ten jest w Polsce rzadko znajdowany, z Mazowsza dotąd nie wykazywany.

* Druk pracy sfinansowany przez autora.

Agrilus derasofasciatus (LACORDAIRE)

- Białobrzegi (DC92), 3 VII 1993 i 11 VII 1993;
- Szczaki (DC96), 15 VI 1996 i 21 VI 1997.

Dość liczne exx. obserwowano na liściach krzewów winorośli w ogrodzie.

Gatunek znaleziony w Polsce tylko w kilku południowych krainach (GUTOWSKI, SZWAŁKO 1990: Wiad. Entomol., 9: 89-90), dotychczas nie podawany z Niziny Mazowieckiej, ani z Wyżyny Małopolskiej.

Okazy dowodowe znajdują się w kolekcji autora.

Autor serdecznie dziękuje Prof. dr hab. Jerzemu R. STARZYKOWI za oznaczenie *A. septentrionis*.

Marek WELNICKI, Warszawa

265. Nowe dane o występowaniu trzech gatunków *Carabidae* (*Coleoptera*) w północnej Polsce

New data on the occurrence of three species of *Carabidae* (*Coleoptera*) in Northern Poland

KEY WORDS: *Coleoptera*, *Carabidae*, *Amara littorea*, *Pterostichus rhaeticus*, *Agonum thoreyi*, records, N Poland.

Wśród *Carabidae* zebranych w woj. Pomorskim należy zasygnalizować występowanie niżej wymienionych trzech gatunków:

Amara littorea THOMSON, 1859

- Gdańsk - Oliwa (teren AWF), 20 VII 1999, 2 exx.

W Polsce znany z okolic Poznania. Notowany w Szwecji, Norwegii, Finlandii i północno-zachodniej Rosji. Występuje ponadto w Niemczech, Czechach, Austrii i na Ukrainie.

Pterostichus rhaeticus HEER, 1837

- Gdańsk - Oliwa (leśnictwo Sopot, oddz. 61), 21-26 VII 1999, 2 exx., w zabagnionej dolinie okresowego potoku wśród 70-letniego lasu bukowo-sosnowego.
- leśnictwo Sopieszyno (nad brzegiem jeziora Wygoda), 23 VII 1999, 3 exx.
- Gdańsk - Sobieszewo (nad brzegiem Martwej Wisły), 25 VII 1999, 1 ex.

P. rhaeticus uważany był za młodszy synonim *P. nigrita* (FABR.). Najnowsze badania wykazały jego odrębność gatunkową, w związku z czym rozszedlenie tego gatunku wymaga dodatkowych badań, jako że traktowany był jako *P. nigrita*.

Agonum thoreyi DEJEAN, 1828

- Gdańsk - Sobieszewo (nad brzegiem Martwej Wisły), 25 VII 1999, 2 exx.

Gatunek ten być może bywał znajdowany na Pomorzu Gdańskim, lecz identyfikowany jako *A. pelidnum* (PAYK.).

Włodimir RIZUN, Lwów
Tadeusz RIEDL, Gdańsk